

[Undervisningsministeren.]

rettelse af nye embeder, så at der derigen- nem opstår mulighed for de dele af landet, der har ringere vilkår på dette område, for at få deres embeder besat. Et skema af den karakter vil medføre en nedsættelse af det ugentlige timetal på de enkelte klasse- trin, ikke en stor nedsættelse for det enkelte trin, men en nedsættelse, som vil virke, når den tages i sin helhed.

En anden ting må føjes til: at man ikke ved at lægge loft over antallet af lærer- embeder skal hindre skolen i at gennemføre et højere timetal, end skemaet muliggør. Her kommer spørgsmålet om overtimer ind i billedet. Undervisningsministeriet har gang på gang under drøftelsen af lærermangelen appelleret til lærerne om, i det omfang det er muligt, at læse overtimer, og det er nødvendigt fortsat at opfordre lærerne der- til. Det ligger i sagens natur, at man ikke alle vegne vil have mulighed for at læse overtimer; det vil man ikke have de steder, hvor lærermangelen virkelig er alvorlig. Hvis man vil indvende, at der derved bliver forskel på kommunerne, vil jeg svare, at denne forskel bliver langt mindre end før, hvor forholdet har været dette, at man i en række kommuner har kunnet læse det timetal, der var fastsat i undervisningsvej- ledningen, ved hjælp af kvalificerede lærere, medens man i en række andre kommuner overhovedet ikke har kunnet skaffe kvali- ficerede lærere.

Jeg får ikke tid til at komme ind på flere af de spørgsmål, der har været rejst; det bliver der lejlighed til i en anden sammen- hæng. Jeg skal da til slut takke for den til- slutning til lovforslaget, der er givet, og jeg understreger, hvad jeg sagde i min frem- sættelsestale, at vi fra ministeriets side, dersom lovforslaget gennemføres, vil gøre vort yderste for at tage hensyn til, at den pædagogiske udvikling, der er i gang, og som jeg tror fortsat vil være i gang, også selv om bemyndigelsesloven gennemføres, kan føres igennem med størst mulig kraft.

K. B. Andersen: Som en hjælp i den aktu- elle situation nævnte det ærede medlem hr. Sinnbeck muligheden af, at lærere kunne fortsætte i deres embede til det 72. år. Nu tvivler jeg for det første meget på, hvor mange lærere det ville fremskaffe. Det er

rigtigt, at der er vældig mange lærere, der fortsætter med at undervise — det blev også nævnt — selv om de er gået af med pension. Jeg vil blot — selv om det ikke er en debat, der i princippet skal tages op — advare imod tanken, da det ganske givet ikke vil kunne undgås at få følger på andre felter. Det vil være særlig alvorligt for lærere, der har et arbejde, hvis karakter gør en sådan udvikling særlig betænkelig. Men jeg tror, at det alt i alt vil være meget, meget betænkeligt og skabe forståelig uro i brede kredse af tjenestemænd og funktio- nærer, hvis man begyndte at eksperimentere på den måde.

Det ærede medlem fru Eillen Strange Petersen kom, som det ofte sker fra kon- servativ side, med en udtalelse om, at denne udvikling i lærermangelen var sket efter den nye skolelovs vedtagelse, og at partiet havde advaret. Jeg nævnte ikke meget om dette i mit første indlæg, men når det nu er blevet sagt, finder jeg det rigtigt at understrege, hvad det konservative folke- partis advarsel bestod i. Som bekendt frem- satte det konservative folkeparti den 18. oktober 1955 et forslag til folketingsbeslut- ning vedrørende ændringer i skoleloven, et forslag, som partiet også henholdt sig til under behandlingen af skolelovsforslaget året efter. Heri foreslog partiet bl. a., at det 8. skoleår skulle gøres obligatorisk, selv om der var en dispensationsmulighed; man foreslog klassekvotienten i hovedskolen sat ned og lærernes timetal i hovedskolen ned- sat. Det var det konservative partis meget værdifulde advarsel med henblik på lærer- mangelen i 1957. Det er ikke foranstalt- ningerne, jeg er uenig med partiet om; det er mere for at nævne, hvad man advarede med. Og for ligesom at fuldende billedet kan man sige, at de konservative på samme tid gav sig af med prognoser og ikke alene advarede. Jeg står her med referatet af mødet i borgerrepræsentationen den 6. marts 1957, hvor borgmesteren for magi- stratens 1. afdeling — jeg går ud fra, at det ærede medlem ved, hvem der er borg- mester dér; jeg skal være så dannet ikke at gøre opmærksom på det — fremsatte en udtalelse om, at lærermangelen ville være afsluttet 1. januar 1961. Det var de to konservative bidrag, vi fik: fra den ene side forslag, hvis gennemførelse ville have